

СЕМЕЙСТВО ДИМИТРОВИ

СЛУШАЙТЕ

[55]

Кой къде живее?

Семейство Мария и Иван Димитрови живеят в град Пловдив. Те имат син и дъщеря - Антон и Надя, които сега са студенти в София. Надя живее в центъра, на ул. „Иван Вазов“ № 18, в малък блок, на първия етаж. Антон живее в квартал „Младост“ 1, в блок 105, във вход „Б“, на четвъртия етаж, в апартамент № 12. Обикновено Надя ходи пеш до Университета, а Антон - с тролей № 5. Но, той често закъснява и взема маршрутка или такси.

[56]

Едно хубаво момиче

Иван: – Харесвам едно момиче, приятелка е на Мая.

Антон: – Хубаво ли е?

Иван: – Да, много е хубаво! Високо и слабо, с руса коса и сини очи.

Антон: – Как се казва?

Иван: – Надя.

Антон: – О, това е сестра ми! Не я ли познаваш? Довечера има голям купон в дискотека „София“! И тя ще бъде там... Ела и ти!

Иван: – Добре.

[57]

При баба и дядо

Надя: – Аз имам баба и дядо. Те са пенсионери и живеят на село. Имат малка къща с градина. Често ги виждам.

Александър: – А къде е селото? Къде се намира?

Надя: – Не е далече. Близо е до Пловдив, намира се на 8 километра от града. Село Марково е много красиво – до планината е! Ние всяка събота ходим при баба и дядо. Те ни черпят с плодове и мед.

1 Прочетете диалозите.

2 Прочетете по двойки.

3 Отговорете на въпросите:

1. Къде живее семейство Димитрови?
2. Колко деца имат те?
3. Къде живее Надя? Сама ли живее?
4. Къде живее Антон?
5. Как отива в университета?
6. Каква е Надя?
7. Къде ще има купон?
8. Къде живеят бабата и дядото?
9. Къде се намира селото?
10. Кога Надя ходи на село?

ИЗРАЗИ

Имам баща, майка, сестра, брат, баба, дядо, приятел, приятелка

на 8 км от.../ на десет минути от ...

Той е висок и слаб, с черна коса и сини очи.

Вървя пеш, вземам тролей/маршрутка/такси

Живея в България/ сам/ в град.../ в квартал/ в блок/ в къща/ на площад/ на улица „...“/ в апартамент №/ на първия етаж/ на село

На улицата/ булеварда/ площада/ пазара.

Извинете, къде се намира банката/ ул. „Ив. Вазов“/ мол „София“?

Черпя с кафе/ бонбони/ вино...

ГРАМАТИКА

Съгласуване и членуване
на съществителни и прилагателни имена

хубав ден - хубавият ден	хубава жена - хубавата жена	хубаво момиче - хубавото момиче	хубави момичета - хубавите момичета
първи ден - първият ден	първа стая - първата стая	първо място - първото място	първи студенти - първите студенти

10 десети урок

ВЪПРОСИТЕЛНИ ДУМИ	<i>кой, коя, кое, кои какъв, каква, какво, какви кога къде колко кого защо</i>
------------------------------	--

Надя живее с една приятелка в нов апартамент в центъра на София.

Кой живее в нов апартамент? - Надя.

С кого живее Надя? - С една приятелка.

В какъв апартамент живее Надя? - В нов апартамент.

Къде живее Надя? - В центъра на София.

КРАТКИ ФОРМИ НА ЛИЧНИТЕ МЕСТОИМЕННИЯ (ВИНИТЕЛЕН ПАДЕЖ)	
аз	ме (пита ме)
ти	те (пита те)
той	го (пита го)
тя	я (пита я)
то	го (пита го)
ние	ни (пита ни)
вие	ви (пита ви)
те	ги (пита ги)

Позиция на кратките винителни форми			
+	-	?	- ?
Аз я виждам.	Аз не я виждам.	Аз виждам ли я ?	Аз не я ли виждам?
Виждам я .	Не я виждам.	Виждам ли я ?	Не я ли виждам?

УПОТРЕБА: Имам гости. **Чакам ги.**

Вие имате покана. **Каня ви** утре на рожден ден.

Димитрови живеят тук. **Познавам ги** много добре.

Аз уча френски език две години. **Зная го** добре.

Мария е много хубава. **Харесвам я.**

Иван е добър приятел. **Обичам го.**

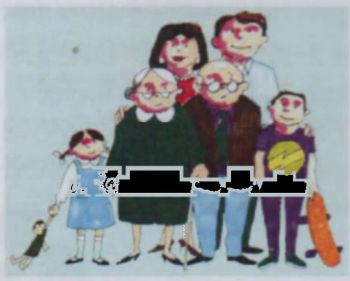
Идваш у нас. **Черпя те.**

ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ДИАЛОГ

пряка реч	непряка реч
Борис: - Къде живееш, Мария? Мария: - Аз живея в центъра.	Борис пита Мария къде живее. Мария казва, че живее в центъра.

ОТНОСИТЕЛНИ МЕСТОИМЕННИЯ

кой?	който...	Познавам един студент. Той се казва Георги. Познавам един студент, който се казва Георги.
коя?	която...	Виждам една студентка. Тя се казва Вера. Виждам една студентка, която се казва Вера.
кое?	което...	Обичам едно дете. То се казва Румен. Обичам едно дете, което се казва Румен.
кои?	които...	Чакам приятели. Те се казват Румен и Стефан. Чакам приятели, които се казват Румен и Стефан.

Семейство:		Външност:	
баба - дядо		висок - нисък	очи: кафяви, сини, зелени, пъстри
майка - баща		слаб - пълен	
сестра - брат		стар - млад	коса: черна, руса, кестенява, права, къдрава
дъщеря - син		хубав - грозен	

Внимание!

глагол	същ. име
мечтая	мечта
пожелавам	пожелание
планирам	план
празнувам	празник
каня	покана

Аз черпя.
Аз черпя Иван.
Аз черпя Иван с бонбони.

УПРАЖНЕНИЯ

1) Попълнете:

ж_в_ят, бл_к, к_ща, вх_д, га_аж, ет_ж, кв_рт_л, ап_рт_мент, ст_я, р_бота, тр_лей, ун_верс_тет, с_м, за_дно, сл_дв_м, уд_б_н, м_ршр_тка, вис_к, нис_к, с_ар, мл_д

2) Попълнете кой къде живее според диалога:

семейство Димитрови	Антон	Надя	бабата и дядото

3) Намерете 13 думи:

к	ь	щ	а	б	л	о	к	с	т	а	я
п	ь	р	в	и	е	т	а	ж	с	а	м
к	в	а	р	т	а	л	ж	и	в	е	я
г	р	а	д	в	и	л	а	в	х	о	д
з	а	к	ь	с	н	я	в	а	м	д	о

10 десети урок

4 Подредете думите в изречения:

1. живея/ аз/ в/ София/ центъра/ на
2. тя/ къща/ има/ планината/ в
3. искат/ те/ квартира/ балкон/с
4. град/ студентски/ живеем/ ние/ в
5. живее/ вие/ в/ „Младост“/ квартал
6. на вилата/ Антон/ вратата/ отваря
7. намира/ центъра/апартаментът/ се/ от/ далече
8. е/ сам/ стая/ в/ той
9. удобна/ е /не/ стаята
10. живее/ тя/ с/ колежка/една/ в/ апартамент под наем

5 Подредете в диалог:

- Добър ден!
- Да, аз съм!
- Имате писмо.
- Извинете, тук ли живее господин Димитров?
- Така ли? Благодаря много!
- Добър ден!

Пощальон

6 Свържете картините с изреченията: Модел: Райна живее в блок на три етажа. (1)

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

- (.....) Стефан живее до парка.
- (.....) Мадлен живее до „Александър Невски“.
- (.....) Георги живее на булевард „Васил Левски“.
- (.....) Валентина живее до река „Искър“.
- (.....) Елена живее до морето.
- (.....) Рада живее в къща с басейн.
- (.....) Мария живее в блок с гаражи.
- (.....) Румен живее в къща в планината.
- (.....) Мая живее във вход „А“.

7 **Работете по модела: Милена живее в град София, на улица „Горски цар“ № 4, в квартал „Лозенец“, в къща, на втория етаж.**

1. Марио/ град Пловдив/ бул. „Христо Смирненски“ № 17/ център/ апартамент/ ет.3
2. Ваня/ квартал „Люлин“/ улица „Вардар“ № 5/ блок
3. Росица/ град Бургас/ квартал „Изгрев“/ блок 29/ вход „В“/етаж 4/ апартамент № 12
4. Иван/ град Созопол/ квартал „Харманите“/ улица „Крайбрежна“ № 9/ къща
5. Димитър/ квартал Бояна/ улица „Христо Ботев„ № 9/ къща

8 **Заместете съществителните имена от м.р. и ж.р. с кратки форми на местоименията. Модел: Каня Борис = Каня го.**

1. Виждам Иван =	6. Помня Кирил и Вера =
2. Познавам Варна =	7. Питам Елена =
3. Харесвам квартала =	8. Каня Борис и Иван =
4. Чакам Христо =	9. Гледам филма =
5. Обичам София =	10. Чета книгата =

9 **Работете по модела: Аз познавам Мария = АЗ Я познавам.**

1. Аз познавам Георги =	6. Аз познавам туристите =
2. Аз познавам Мая =	7. Аз познавам Росица =
3. Аз познавам Димитрови =	8. Аз познавам София =
4. Аз познавам Кирил =	9. Аз познавам Виктор и Марина =
5. Аз познавам Стефан =	10. Аз познавам Тодор =

10 **Работете по модела: Аз не харесвам Мария = АЗ не Я харесвам.**

1. Аз не харесвам Георги =	6. Аз не харесвам туристите =
2. Аз не харесвам Мая =	7. Аз не харесвам Росица =
3. Аз не харесвам Димитрови =	8. Аз не харесвам София =
4. Аз не харесвам Кирил =	9. Аз не харесвам Виктор и Марина =
5. Аз не харесвам Стефан =	10. Аз не харесвам Тодор =

11 **Работете по модела: Аз виждам Иван. = Виждам го. Аз не виждам Иван. = Не ГО виждам.**

1. Той чака Милена.	6. Той не пита Вера.
2. Тя не разбира Росен.	7. Аз познавам Петър.
3. Те канят Ралица и Калина.	8. Ние обичаме Данчо.
4. Вие обичате приятелите.	9. Ние не харесваме Валентин.
5. Ти не каниш Калина и Тодор.	10. Аз чакам Румен.

12 **Работете по модела: Виждаш ли чантата? Виждам я. Виждаш ли Ана? Виждам я.**

1. Чакаш ли Мария?	6. Обичаш ли приятелите?
2. Познаваш ли Иван?	7. Слагаш ли папката на бюрото?
3. Харесваш ли обувките?	8. Купуваш ли тази тетрадка?
4. Разбираш ли урока?	9. Виждаш ли студентите?
5. Знаеш ли думата?	10. Знаеш ли адреса?

10 десети урок

13) Задайте въпроси: къде, какво, колко, в колко часа, до колко часа, кога, какво правиш:
Модел: Отивам в библиотеката. Къде отиваш?

1. Живея в квартал „Младост“.	6. Купувам ябълки.
2. Работя в Университета.	7. В момента уча.
3. Имам среща в пет часа.	8. Елена работи в голяма фирма.
4. Ще чета до осем часа.	9. Пристигам в десет часа.
5. Имам двеста лева.	10. Той идва утре.

14) Модел: Аз съм зает. Той казва, че е зает. Отивам на работа. Тя казва, че отива на работа.

1. Аз харесвам Надя. Той казва, че	6. Аз нямам време. Тя казва, че
2. Аз отивам на лекции. Тя казва, че	7. Аз имам среща. Той казва, че
3. Аз отивам на работа. Той казва, че	8. Аз идвам. Тя казва, че
4. Аз обичам да пътувам. Тя казва, че	9. Аз не закъснявам. Той казва, че
5. Аз съм свободен. Той казва, че	10. Аз се разхождам. Тя казва, че

15) Модел: Антон - Къде живее Надя? Той пита къде живее Надя.

1. Надя: – Как е Антон?	6. Антон: – Колко струва книгата?
2. Антон: – Защо излизаш?	7. Надя: – Къде отиваш?
3. Надя: – Кога имаш лекции?	8. Антон: – Какво искаш?
4. Антон: – Кой е той?	9. Надя: – Колко е часът?
5. Надя: – Какъв е той?	10. Антон: – Защо не отиваш?

16) Изберете подходящ предлог:

Иван живее **в/на/от** центъра на града. Апартаментът се намира **на/от/в** третия етаж. Не е далече **от/до/ в** магазина. Близко **до/в/на** блока има парк. На улицата е спирката **на/в/от** автобус № 280. Той върви пеш **с/на/до** Университета.

17) Къде живеят те?

близо до площад с фонтан (1); в къща с басейн (2); близо до парк (3); до морето (4); до Софийския университет (5); на село (6); на шумен булевард (7); във висок блок (8).

1. Иво.....

2. Валя.....

3. Нора.....

4. Тодор.....

5. Калина.....

6. Васил.....

7. Георги.....

8. Иван.....

18) Напишете антонимите:

1. голям –	6. висок –
2. далече от –	7. град –
3. тих –	8. млад –
4. нов –	9. отивам –
5. хубав –	10. почивен ден –

19) Попълнете кой къде живее:

Модел: Иван (първи етаж) = Иван живее на първия етаж.

1. Мария и Петър (десети)	6. Вие (шести)
2. Тя (осми)	7. Ти (трети)
3. Той (втори)	8. Ти и той (дванайсети)
4. Ние (девети)	9. Те (четвърти)
5. Аз (първи)	10. Господин Димитров (пети)

20) Членувайте прилагателните в скобите:

Модел: Купувам (червен)червеня.... пуловер.

1. Познавам (хубава)	студентка.
2. Живея в (нов)	апартамент.
3. Чета (интересни)	книги.
4. Карам (зелена)	кола.
5. Отивам на (втори)	етаж.
6. Купувам (старо)	пиано.
7. Обичам (модерна)	музика.
8. Не познавам (висок)	студент.
9. Харесвам (русо)	момиче.
10. Отивам в (модерен)	квартал.

21) Свържете двете изречения с който, която, което, които:

Модел: Познавам една студентка. Тя се казва Мария.

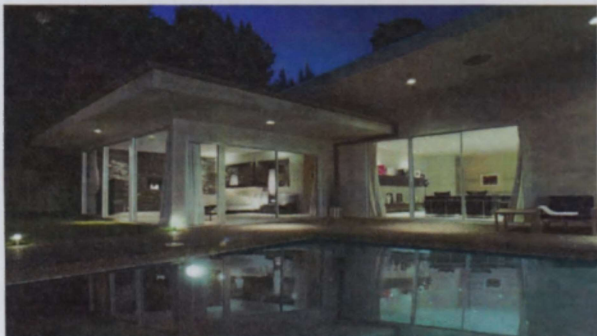
Познавам една студентка, която се казва Мария.

1. Чакам едно момиче. То се казва Даниела.
2. Виждам една жена. Тя работи в Университета.
3. Чакам един преподавател. Той се казва Дачев.
4. Обичам едно момиче. То се казва Ива.
5. Познавам този мъж. Той се казва Иванов.
6. Каня колеги. Те са от групата ми.
7. Слушам музика. Тя е хубава.
8. Имам едно куче. То се казва Боби.
9. Чета една книга. Тя е много интересна.
10. Гледам филм. Той е хубав.

ЧЕТЕНЕ

Къща-мечта

Вера има голямо семейство. Тя и мъжът ѝ имат три деца и живеят в малък апартамент в центъра на София. Но тя мечтае за красива къща близо до града. Къщата ще бъде голяма. На първия етаж ще има хол и тераса, на втория етаж – спални, а на третия – стаи за децата и за гости. Стаите ще имат хубава гледка към планината, а пред къщата ще има голяма градина с басейн и гараж. Не, с два гаража! О, мечти, мечти.....

1. Какво семейство има Вера?
2. Колко деца имат?
3. Къде живеят в момента?
4. За какво мечтае Вера?
5. Каква ще бъде къщата?
6. Какво ще има на първия/втория/третия етаж?
7. Каква гледка ще имат стаите?
8. Какво ще има пред къщата?
9. Колко гаража ще има?
10. Каква е Вашата къща-мечта?

[58]

СЛУШАНЕ

Отговорете: Къде искат къща?

Надя	Николай	Гергана	Александър

[59]

БЯЛО, ЗЕЛЕНО, ЧЕРВЕНО

Българското семейство

Българите обичат семейството си. Те са винаги заедно – стари и млади, майка и баща, баба и дядо, синове и дъщери.... Често живеят в една къща или в един апартамент. А ако не живеят заедно, майката и бащата канят децата на гости. Когато има празник идват и бабата и дядото! Бабата приготвя баница, а дядото черпи с червено вино. Вечерята е не само вкусна, но и много приятна, защото е весело! Всички говорят до късно за работа, почивка, планове, мечти и винаги с пожелание за здраве и късмет.

КОМУНИКАЦИЯ

1 Ситуации:

1. Вие имате добри приятели. Поканете ги на гости.
2. Питайте колегите за семейството им.
3. Разкажете на колегите за семейството си. Опишете роднини. Къде живеят?

2 Използвайте изразите:

живея сам/ с приятели/ с родители/ в центъра/
 на 10 км от.../ на десет минути от
 вървя пеш
 вземам тролей/маршрутка/такси
 в България/в София/ в Пловдив/
 в град.../ в квартал/ в центъра / в блок/ в къща/ в апартамент №
 на улица „.....“, на първия етаж, на площад.....

3 Опишете:

4 Работете по двойки:

Къде живеете?

Опишете това семейство.

10 десети урок

5) Коментирайте анкетата:

Анкета (за 100%)

Въпроси:	Отговори (%):
1. Къде живеете?	В град (56)
2. В какво живеете?	В къща (48)
3. Колко стаи имате?	Повече от две (98)
4. На кой етаж?	На първия (10)
5. Как отивате на работа?	С автобус (45)
6. Искате ли вила? Къде?	Да, на планина (48)
7. С градина или не?	Да, с градина (25)

6) Питайте: Извинете, къде се намира банката?

..... пощата? университета? касата? библиотеката? зала №310?

7) ТЕМА ЗА РАЗГОВОР: Семейството Ви/ приятелите Ви/ колегите Ви.

ВРЕМЕ ЗА СМЯХ

На рецепцията

- Здравейте, добре дошли в хотела!
- Добър ден! Колко струва една стая?
- Двеста лева, а след три седмици имаме промоция – сто лева. За колко дни искате, моля?
- О, благодаря! Не искам стая сега... Идвам след три седмици!

НОВИ ДУМИ

анкета, -и	= survey	пенсионер, -и	= retired
вземам, -аш	= catch (a bus)	пеш/а	= on foot
вход, -ове	= entrance	писмо, -а	= letter
гост, -и	= guest, visitor	план, -ове	= plan
грозен, -зна, -о, -и	= ugly	планирам, -аш	= to plan
довечера	= tonight	площад, -и	= square
дъщеря, -и	= daughter	покана, -и	= invitation
дядо	= grandfather	пощальон, -и	= letter-carrier
заедно	= together	приготвям, -яш, -я	= prepare
затварям, -яш	= close	приятелка, -и	= female friend, girlfriend
каня, -иш	= invite	пълен, -лна, -о, -и	= fat
квартал, -и	= housing complex	прав, -а, -о, -и	= straight, right
кестеняв, -а, -о, -и	= chestnut	родител, -и	= parents
коса	= hear	рус, а, -о, -и	= blond
купон, -и	= party	село, -а	= village
къдрав, -а, -о, -и	= curly	семейство, -а	= family
маршрутка, -и	= mini bus transport	син, -ове	= son
мечта, -и	= dream	слаб, а, -о, -и	= thin, weak
мечтая, -еш	= to dream	стар, -а, -о, -и	= old
млад, -а, -о, -и	= young	тераса, -и	= terrace
нисък, -ска, -о, -и	= short	ходя, -иш	= walk
око, очи	= eye, eyes	хора	= people
отварям, -яш	= open	център	= city center
отделно	= separately, apart		